

Qui és qui a la nova cúpula de Foment del Treball?

Al novembre passat, Foment del Treball va renovar la seva direcció. Josep Sánchez Llibre n'és el nou president. CRÍTIC radiografia els 10 perfils més rellevants de la nova cúpula de Foment, l'organització més representativa del gran poder econòmic i empresarial català.

Laia Altarriba | @LaiaAltarriba

Foment del Treball és la principal patronal catalana i un dels **'lobbies' econòmics** més influents del país. Bastió tradicional de la burgesia, aplega des de grans companyies multinacionals fins a organitzacions sectorials o territorials d'empresaris. Foment sempre ha tingut un rol influent a la patronal espanyola CEOE —Joan Rosell, el seu president actual, ho va ser primer de Foment— i durant els anys convulsos del procés s'ha caracteritzat pels seus posicionaments [contraris a la independència](#). Al mateix temps, la patronal catalana ha estat una de les [grans valedores](#) de la reforma laboral impulsada pel PP l'any 2012, àmpliament criticada per sindicats i organitzacions d'esquerres.

Al novembre passat, Foment va renovar la seva direcció: el nou president, Josep Sánchez Llibre, pren el relleu de Joaquim Gay de Montellà. Sánchez Llibre és un dirigent històric de l'extinta Unió Democràtica —ha estat diputat i senador de CiU— i s'ha marcat com a objectius afavorir la distensió entre les institucions catalanes i espanyoles, fomentar el relleu generacional o feminitzar l'organització. CRÍTIC radiografia els 10 perfils més rellevants de la nova cúpula de Foment, els representants del gran poder econòmic i empresarial català.

Josep Sánchez Llibre, del 'cas Treball' a liderar la patronal

El nou president va ser l'únic candidat que es va presentar a les eleccions de Foment del 5 de novembre passat, i ho fa ver amb un equip de 76 persones (entre vicepresidències i diverses vocalies). Així que els aproximadament 600 representants de l'Assemblea General no van haver de votar i Sánchez Llibre va assumir el càrrec de manera automàtica. Aterra al capdavant de la patronal després d'una llarga trajectòria política: ha estat diputat (tant al Parlament de Catalunya com al Congrés espanyol) i senador amb CiU de manera ininterrompuda des del 1988 fins al 2016. **La seva carrera l'ha fet a Unió Democràtica de Catalunya amb plena sintonia amb Josep Antoni Duran i Lleida**, que precisament també acaba de fitxar per la patronal: és, des de l'octubre del 2017, el coordinador dels fòrums de debat internacional de la CEOE.

La seva trajectòria política ha estat tocada per alguns casos de corrupció que han afectat el seu partit. D'una banda, el **'cas Pallerols'**, una investigació sobre el finançament il·legal d'Unió Democràtica en el qual un [exsecretari d'organització](#) del partit i un informe de la [Guàrdia Civil](#) van involucrar-lo en la causa. Catorze anys després de l'inici de la investigació judicial el 1999, el partit va arribar a un acord amb la fiscalia, va pagar una indemnització i només quatre dels càrrecs investigats van assumir responsabilitats. Sánchez Llibre [va quedar net](#) de responsabilitats. D'altra banda, el flamant president de Foment també [va quedar esquitxat](#) per un altre cas de corrupció

l·ligat al seu partit, el '**cas Treball**'. Un dels condemnats per aquesta causa era el seu excunyat i militant d'Unió. Finalment, en una altra investigació més recent, la Guàrdia Civil el [va assenyalar](#) com l'interlocutor d'un empresari de la trama del 3%. En cap cas, però, no ha quedat acreditada judicialment la seva participació en aquests casos.

El salt a Foment el fa a partir de l'empresa del seu germà, Conserves Dani, d'on és vicepresident. Entre els objectius de Sánchez Llibre per a la patronal catalana, hi ha la [intenció de tornar a bastir ponts](#) amb la Generalitat i facilitar-li l'entesa amb La Moncloa per **evitar noves sacsejades com la de l'1 d'octubre**. El nou president de Foment vol treballar perquè les empreses que van traslladar les seves seus fiscals fora de Catalunya a la tardor del 2017 ara [facin el camí contrari](#). També té la voluntat de **refer les relacions amb la CECOT**, la patronal vallesana que va ser expulsada de manera temporal de Foment al mes de febrer passat. La raó formal era que havia actuat fora del seu àmbit territorial, però el mar de fons que va motivar l'expulsió estava condicionat pel suport de la CECOT al dret a decidir de Catalunya. En canvi, els vincles amb la CEOE, la gran patronal espanyola, són sòlids perquè **Sánchez Llibre ha tingut al seu costat Juan Rosell** des que es va postular per al càrrec (era el responsable de la CEOE en les relacions amb les Corts Espanyoles per encàrrec de Rosell) i també manté bones relacions amb el nou president, Antonio Garamendi. A més, la bona sintonia es pot reforçar perquè el president de Foment sempre ocupa de manera fixa una de les vicepresidències de la CEOE.

Virginia Guinda, la nova portaveu d'una junta altament masculinitzada

Un dels eixos de treball de la nova cúpula de Foment és la **feminització de la patronal**. Aquesta voluntat es concreta en el fet que tres de les sis vicepresidències són ocupades per dones i una d'elles, Virginia Guinda (fundadora i directora de la consultoria Energia Local), serà la nova portaveu de l'organització. A més, vuit de les tretze presidències de comissió també les ocupen dones. De tota manera, més enllà de la cúpula, encara queda molt camí per recórrer perquè la patronal s'apropi a la paritat que diu que vol assolir als seus òrgans. **Entre els 76 membres de la nova junta directiva, només hi ha 11 dones.**

Virginia Guinda, que també ha estat assessora de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, ja tenia un rol actiu dins de Foment com a presidenta del fòrum Energia Empresa de la patronal. Aquesta directiva prové del sector en auge de la cogeneració elèctrica i representa els interessos dels qui aposten per una transició energètica que permeti [reduir les emissions de CO₂](#) a través de combinar l'energia elèctrica i la tèrmica.

María Helena de Felipe, advocada defensora d'empresaris i crítica amb el moviment feminista

María Helena de Felipe és una de les persones a qui Gay de Montellà va proposar que disputés la presidència a Sánchez Llibre. Ja era vicepresidenta a la direcció anterior de Foment i diversos cercles asseguraven aquest estiu que estava estudiant la proposta. Però fer aquesta passa hauria perjudicat les seves relacions tant amb Rosell com amb Garamendi. Finalment, no s'hi va arribar a postular oficialment i ha repetit com a vicepresidenta de la nova cúpula de Foment. Aquesta advocada, **bregada a defensar empresaris en conflictes laborals**, és des del 2014 la presidenta de la Fepime, la federació de les pimes catalanes vinculada a Foment (agrupa unes 400 organitzacions territorials i sectorials i un total de 619.490 microempreses, petites empreses i empreses mitjanes). A més, ocupa càrrecs rellevants de la patronal en l'àmbit estatal (és vicepresidenta de la CEPYME, la patronal de les pimes espanyoles que precisament presideix

Garamendi) i també a escala europea (és vicepresidenta de la patronal de les pimes europees i també és fundadora i presidenta de l'Associació d'Organitzacions de Dones Empresàries del Mediterrani).

Tot i ser la primera dona a ocupar la presidència d'una gran patronal a Catalunya, es mostra **molt crítica amb el feminisme i amb el rol de les dones en el món laboral i empresarial**, com es va fer palès en aquesta [entrevista a 'La Vanguardia'](#) on assegura que "si una empresa acomiada tres amics, cada un es posa a buscar per la seva banda amb la seva agenda de contactes, però si acomiada tres amigues, elles queden per parlar i consolar-se . Per competir amb ells, és determinant que elles operin de la mateixa manera quan són acomiadades". Preguntada per la vaga general feminista del passat 8 de març, de Felipe la va considerar més "una contestació antigovernamental que una altra cosa, i també un activisme feminista ineficaç".

Joaquim Llansó, el representant dels contractistes enfrontat a Infraestructures.cat

Tot i l'anunciada voluntat modernitzadora de Sánchez Llibre, entre els vicepresidents també hi figura el veterà Joaquim Llansó, president de la Cambra de Contractistes. Fa anys que Llansó es mou pel sector i **ha ocupat càrrecs directius en empreses com Prointec (Indra), Depuradora del Baix Llobregat, el Canal Segarra-Garrigues** (obra que ha estat qüestionada pel [sobrecost enorme](#) que va tenir durant el període en què Llansó en va ser director general), ACS, OHL o Agroman. A més, Llansó és vicepresident del Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya des que es va constituir al maig del 2017. Aquest consell és un ens de coordinació del sector privat que busca "signar convenis" amb les institucions públiques per executar obra pública, especialment de grans infraestructures. En representació d'aquest organisme i de la Cambra de Contractistes, els darrers anys s'ha implicat en la **reclamació de la construcció del corredor mediterrani** i va ser promotor de la trobada d'empresaris de Catalunya i València de l'estiu passat.

Amb Llansó al capdavant, la Cambra de Contractistes manté un **litigi obert amb l'empresa pública Infraestructures.cat**, de la Generalitat, sobre les [noves clàusules](#) per a la contractació d'obra pública de Catalunya. Infraestructures.cat, a diferència de l'etapa d'Artur Mas, depèn ara del Departament d'Economia i està sota l'òrbita d'ERC. Mentre els empresaris critiquen les noves mesures perquè assegurin que "limiten la participació d'empreses petites i mitjanes", el nucli del conflicte són condicions com, per exemple, haver d'acreditar que tots els treballadors estan donats d'alta a la Seguretat Social. Llansó s'ha destacat per la defensa del totxo per sortir de la crisi amb [afirmacions](#) com que "**la millor política social és fer obres**".

Baldiri Ros, una 'vella glòria' de la patronal agrària i ferm defensor dels transgènics

Un altre dels antics representants de l'empresariat català que Sánchez Llibre ha incorporat com a vicepresident és Baldiri Ros, president des del 1994 del **veterà Institut Agrícola Català de Sant Isidre (IACSI)**. La incorporació de Ros és un reconeixement a aquesta entitat històrica. Fundat el 1851, l'IACSI va ser la gran patronal dels propietaris agraris d'abans de la guerra que després **es va alinear amb Franco el 1936**. Actualment, l'IACSI ha quedat com una entitat de caràcter sobretot simbòlic.

Baldiri Ros ha exhibit en diverses ocasions una visió particular de com combinar els diversos usos del territori, on **prioritza el negoci per davant de la preservació de les espècies**: "Per protegir quatre ocells, estan prohibint l'explotació econòmica d'unes finques de propietat privada que

esperaven l'aigua per augmentar la seva rendibilitat econòmica", assegurava en [una entrevista](#) el 2009. I hi afegia: "Per això és un error que hi hagi una normativa tan intervencionista amb el territori". En la mateixa línia, s'ha posicionat clarament **a favor de l'ús dels transgènics**: "La superfície agrària útil no dona gaire més de si; per tant, caldrà fer un esforç tecnològic per augmentar la producció per hectàrea. Els transgènics i l'alimentació de síntesi són la gran esperança. 'Som el que mengem', diuen els antitransgènics, però no serem res si no mengem".

Ramon Adell, el representant dels interessos de La Caixa

El poder de la **Fundació Bancària La Caixa** es fa notar en la nova direcció de Foment. El grup financer que cinc dies després del referèndum de l'1 d'octubre va traslladar la seva seu social a València té representació al nou equip de Sánchez Llibre a través de diversos vocals que representen societats vinculades a aquest grup bancari.

Entre aquests vocals, hi sobresurt Ramon Adell Ramón, que ja va ser vicepresident de Foment amb Gay de Montellà i que Sánchez Llibre manté com a vocal. A Adell se'l considera **home de confiança d'Isidre Fainé** i és **membre del consell d'administració de Naturgy** (l'antiga Gas Natural Fenosa i que té CaixaBank com un dels màxims accionistes) i **president de la Societat d'Estudis Econòmics**. Des de la premsa econòmica unionista l'han acusat de flirtejar amb l'independentisme, tot i els posicionaments contraris de l'entitat a la qual està vinculat.

També destaquen **Francina Valls**, responsable de recursos humans de Criteriacaixa, la societat hòlding d'inversions de la Fundació Bancària La Caixa; **Josep Martínez Vila**, conseller delegat de Saba (Criteriacaixa n'és l'accionista principal); **Jordi Garcia Tabernero**, director general de Comunicacions i Relacions Institucionals de Naturgy, i **Ciril Rozman**, de la Societat General d'Aigües de Barcelona (SGAB), entitat controlada pel grup francès Engie, que al seu torn té La Caixa com a principal accionista privat. Tots ells són representants de societats especialment [interessades a mantenir la privatització](#) de serveis bàsics com l'aigua.

Xavier Cima, exdiputat de CiU i consultor d'Uber

Hi ha 10 vocals de la direcció de Foment que els designa directament el president, i en aquest cas un dels noms escollits per Sánchez Llibre és Xavier Cima. Marit d'Inés Arrimadas, va ser diputat per Convergència i Unió del 2013 al 2015, on va coincidir amb el president actual de la patronal catalana. Tots dos han compartit l'**allunyament respecte a l'aposta independentista de Convergència**.

A Foment, Cima hi participa com a representant d'Observatori 2050, consultoria que va fundar juntament amb el també exdiputat d'Unió Roger Muntañola. **Un dels seus clients principals és Uber**, empresa que ha tingut molta notorietat els darrers mesos per intentar competir amb el sector del taxi esquivant la normativa que regula el sector i, consegüentment, contribuir a desregular el transport de passatgers urbans.

Jordi Alberich, l'esperit pactista del Cercle d'Economia

Qui ha estat durant tres dècades el **director general del Cercle d'Economia**, Jordi Alberich, és un dels altres noms que Sánchez Llibre ha incorporat al nou equip com a vocal de designació directa. Alberich, que va ser al capdavant de la gestió d'aquesta institució fins al juliol, comparteix amb el nou president de Foment el **rebuig al cicle mobilitzador independentista que va desembocar en l'1 d'octubre** i també la voluntat de reteixir aliances entre les classes dirigents de Barcelona i de Madrid per facilitar un clima d'estabilitat política i econòmica. En aquest sentit, al maig de l'any

passat, dos mesos abans de deixar el càrrec, el Cercle d'Economia va impulsar un document de [‘Propostes per modificar l'autogovern de Catalunya i el funcionament del model territorial d'Estat’](#), subtítulat ‘Contra el fatalisme del conflicte i a favor de la convivència’.

Albert Colomer i la irrupció dels nous sectors emergents

Entre els vocals que formen part de la nova directiva de Foment hi destaquen algunes cares noves representants dels interessos dels sectors emergents de l'economia. Un exemple és **Albert Colomer**, a qui la xarxa europea de Business Angels (EBAN) acaba de proclamar com l'**inversor més visionari d'Europa**. Albert Colomer, a més, ha estat l'artífex del programa Reempresa, de la CECOT, que treballa per trobar relleus que garanteixin la transmissió d'empreses entre persones que volen plegar i persones que volen impulsar-ne.

Altres cares noves que formen part de sectors emergents i que destaquen entre els nous vocals de Foment són **Miguel Vicente Verdoy**, de BCN Tech City, una associació privada que inclou fins a 700 ‘start-ups’, empreses consolidades, inversors, incubadores, escoles de negocis, administracions públiques i altres agents; **Maria del Mar Alarcón Batlle**, de Social Car, una plataforma de lloguer de cotxes particulars que forma part de l'anomenada ‘economia col·laborativa’ ([qüestionada](#) per alguns economistes per la desregulació que comporta de drets laborals consolidats), i **Cinta Pascual Montañés** (ja era vocal a l'equip anterior), de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), formada per fundacions i empreses d'un camp que va a l'alça per la longevitat de la població i que es beneficia de la privatització de serveis públics.

Joan Gaspart, la veu del ‘lobby’ hotelier

L'etern vicepresident del Barça de Núñez (i president del club entre el 2000 i el 2003) i un dels hotelers més coneguts de la ciutat de Barcelona, Joan Gaspart, també té seient a la nova cúpula de Foment en la figura d'assistent permanent. Gaspart és president del **Comitè Executiu de Turisme de Barcelona i dirigeix Hotels HUSA**. El grup passa una crisi des del 2014, quan va entrar en concurs de creditors (pel qual un tribunal [el va deixar finalment lliure de culpes](#) al mes d'octubre passat) i s'ha anat desprenent de diversos dels seus establiments. HUSA, però, no ha arribat a fer fallida, segons la premsa econòmica, gràcies als [bons contactes](#) de Gaspart.

Però aquest promotor hotelier no ha pogut evitar passar pel banc dels acusats. Fa poques setmanes, Gaspart va [comparèixer davant del jutge](#) per la denúncia del príncep saudí Turkin bin Nasser, que l'acusa d'haver-li estafat 15 milions d'euros. El litigi dura des de fa més d'un any, després que la fiscalia l'hagi tornat a reobrir. Políticament, Gaspart va estar relacionat durant la transició amb l'Aliança Popular de Manuel Fraga; però, posteriorment, ha preferit mantenir en privat les seves inclinacions polítiques. El que és públicament conegut és la seva **pertinença a l'Opus Dei**.